

wij doen het zo

Elektrisch raster is goedkoper dan schapengaas en gaat net zo lang mee.

Afrastering kiezen

Strakke gladde elektrische draden. Een tijdelijk weidenet. Schapengaas. Rustieke kastanjehouten paaltjes. Afrasteringen zijn er te kust en te keur. Ze voldoen allemaal voor het binnenhouden van schapen.

De eerste keuze bij de aanschaf van een nieuwe permanente afrastering is die tussen elektrisch of niet. Elektrisch kan niet overal. Er moet een schrikdraadapparaat op en dus is er 220 volt nodig. Een accuapparaat kan ook, maar wordt nogal eens gestolen. Soms kan elektrisch niet en dan is het bekende schapengaas een goede afrastering. Schapengaas is wel duurder dan elektrische afrastering. Per strekkende meter zijn er veel meer staal en meer weidepalen nodig (bij gaas elke vier tot zes meter eentje en bij een elektrisch raster elke tien meter één) en het plaatsen kost meer tijd.

Zowel schapengaas als elektrische gladdraden voldoen prima om de schapen in de wei te houden. Gaas heeft wel als na-

deel dat schapen graag ertegenaan schuren. Dat wordt wel eens opgelost door er een enkel stroomdraadje voor te zetten, maar in dat geval kan evengoed voor een geheel elektrisch raster worden gekozen. Door de verplichte dubbele oormerken is er nog een nadeel aan gaas gekomen: de schapen steken de kop erdoor en scheuren nogal eens oormerken uit. In ons land is er daarom de tendens naar fijnmaziger gaas. De Britten werken juist steeds meer met grofmaziger gaas. Als het schaap maar terug kan met de kop, scheuren de oormerken veel minder gauw uit. De mazen hebben er een breedte van wel 22 tot 30 centimeter. In Nederland zijn ze eerder 7,5 cm breed. <<

Bron: Van Wijncoop Afrasteringen, Putten

Tips

- Gaat u graven om palen in de grond te zetten, dan bent u verplicht dit te melden bij het kadaster. Deze zogeheten klic-melding verzekert u dat u geen schade aan ondergrondse leidingen aanricht. Melden kan via www.kadaster.nl/klic/.
- Goed gaas is niet altijd het zwaarste gaas. Het gaas moet voldoen aan de ISO-normen. De trekkracht van de horizontale draden moet 1.235 tot 1.390 newton per vierkante millimeter zijn en van de verticale (niet geknoopte) draden 695 tot 850.
- Bij het plaatsen van een nieuw elektrisch raster is vaak de aarding van het schrikapparaat niet goed. Dit is eigenlijk werk voor een specialist.
- Als u onder het schapengaas een klomphoogte vrijhoudt, dan kunt u met de kop van de maaier onder het gaas maaien. Zet het gaas dus niet op de grond.

CEES DORRESTIJN

PLAATS: DRIEBERGEN (U.)

SCHAPEN: 80 DRENTSE HEIDESCHAPEN OP LANDGOED HEIDESTEIN. BIJ DE KOOI KASTANJEHOUTEN AFRASTERING

'Landschappelijk en veilig'

"Onze kudde met tachtig oaien onderhoudt in Driebergen een terrein van ongeveer negentig hectare. Bij de schaapskooi is een bezoekerscentrum waar veel mensen komen. Ook met honden. We hebben Engels kastanjehouten hekwerk om een stuk van ongeveer een hectare. Het is landschappelijk erg mooi en heel veilig. Honden kunnen er niet door en lammetjes kunnen ook niet ontsnappen. Het is een meter twintig hoog, dus kunnen mensen er ook niet overheen.

De rest van het terrein is met gewoon schapengaas. Er zijn geen paden omheen en er komen ook geen honden.

Het Engelse houten hekwerk hebben we tien jaar geleden laten plaatsen. Ik zou echt niet meer weten wat het heeft gekost. Ik herinner me wel dat het bedrag meeviel. Het is duurder dan gaas, maar niet zoveel. Gaas gaat wel langer mee. Dit hekwerk gaat zeker vijftien tot twintig jaar mee. Daar ga ik wel van uit, tenminste. Misschien nog wel langer ook. Onderhoud is niet nodig. Het hek staat net boven de grond en het hout rot niet. Schapengaas gaat eerder kapot dan dit. Vandalisme is de enige mogelijkheid, maar tot nu toe hebben we geen problemen.

De voordelen zijn dat het hek simpel te zetten is, grote landschappelijke waarde heeft en veilig is. Zeker in de lammertijd komen veel mensen naar de kooi, met hun honden. Veiligheid is dan belangrijk. Dit systeem werkt echt als een speer.

Het is ook milieuvriendelijk, want het hout is onbehandeld."

'Dik gaas gaat lang mee'

"Schapengaas bevalt ons prima. Het werkt goed en is stevig. Onze schapen lopen op drie locaties: in een dierenweide, op de kinderboerderij en een kudde van negentig Romneys voor begrazing in een stadspark. We hebben overal schapengaas omheen. Meestal dikke kwaliteit. Op een paar plekken ook dunne, maar daarvoor staan meidoornhagen. Dat dikke gaas is nodig, omdat mensen er wel eens overheen klimmen. Dan trappen ze het kapot. Dus moet het stevig zijn. Rond de afgerasterde stukken van het stadspark hebben we extra hoog gaas, want soms lopen er ook koeien.

Voor onze geiten is het gewone schapengaas niet geschikt. Die komen erin vast te zitten met hun hoorns. Onze schapen hebben geen hoorns. Van de Shetland en Herdwick hebben we namelijk alleen oaien en Romneys zijn ongehoord. Maar omdat het gewone gaas voor de geiten niet handig is, schakelen om naar een nieuw gaassoort met veel kleinere mazen van ongeveer vier bij vier centimeter. Daarin komen ze niet vast te zitten. Voordeel is ook dat kinderen er niet zo makkelijk in kunnen klimmen, omdat hun voeten er niet goed in passen. En het is steviger, want je hebt meer draden.

We controleren al het gaas een keer in de maand of twee maanden. Dan kijken we of alles nog goed vastzit en of er rotte palen tussen zitten. Soms moeten we een stukje ijzerdraad invlechten als er iets kapot is, maar veel komt dat niet voor.

Schapengaas is een hele investering, maar blijft wel vijftien tot twintig jaar staan. Wij schrijven het over jaren af."

YVES LODEWIJKS

PLAATS: ALMERE (FL.)

SCHAPEN: KINDERBOERDERIJ, DIERENWEITJE EN 90 ROMNEYS IN AFGERASTERD STADSPARK. ALLES OMHEIND MET SCHAPENGAAS

>>

'Ik zie geen alternatief'

"Gladdraad is absoluut het beste systeem. Het is goed, gaat lang mee en ziet er netjes uit. Ik zie er geen alternatief voor. Op de zeven hectare bij huis heb ik alles in gladdraad. Het gras eronder wegmaaien gaat gemakkelijk. Schapengaas ziet er altijd slordig uit met al dat gras en onkruid eronder. Bij gaas moet je ook oppassen dat je niet met de machine erachter blijft haken. Bij gladdraad nooit. En bij gladdraad heb je nooit gedoe met oornummers die blijven haken en oren die beschadigd raken. Bovendien verlies je er geen stroom mee. Er gaat 7 kV in en dat komt er ook weer uit. Ik heb verderop een perceel van twee hectare met schapengaas. Ik zou er een batterijapparaat kunnen zetten, maar als de stroom een keer wegvalt, kan een schaap uitbreken en op de snelweg ernaast komen. Dat wil ik niet. Vandaar gaas daar.

In de polder heb ik nog wat grond. Die gebruik ik alleen voor beweiden als het moet, in een natte herfst of zo. Dan zet ik er een flexibel systeem neer van hoekpalen en plastic paaltjes met twee draadjes aan de kant van de weg en de rest een draadje.

Gladdraad kun je gemakkelijk even weghalen. Als er gefreest en ingezaaid moet worden, kun je dan een paar meter van het aangrenzende perceel meepakken. Dan doe je de draden weer terug en groeit het gras eronder netjes op.

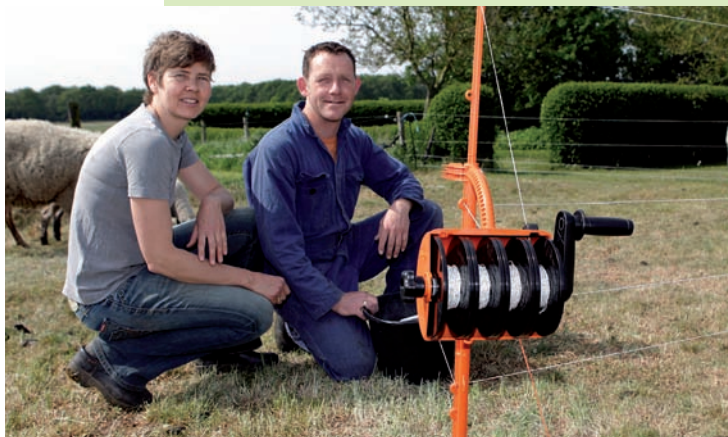
Ik vind gladdraad niet duur. Je moet wel alles rekenen. Aan onderhoud doe ik niks, ik hoef nooit uitgebroken schapen op te halen en heb geen beschadigingen. Tel dat eens op. Ik hoop dat dit gladdraadsysteem mijn leven lang meegaat. Ik wil geen nieuwe afrastering meer hoeven kopen. Alleen nieuwe palen, want die gaan misschien vijftien jaar mee."

JURGEN SCHREUDER

PLAATS: PUTTEN (GLD.)

SCHAPEN: 90 STAMBOEK-TEXELAARS. 7 HA BIJ HUIS IN GLADDRAAD, 5 HA VERDEROP MET GAAS EN FLEXIBELE AFRASTERING

NELLEKE MEERSMA & ADRIAAN ANTONIS

PLAATS: GARDEREN (GLD.)

BEDRIJF: 80 MELKSCHAPEN EN KAASMAKERIJ. 14 HA GRASLAND. 4 HA BOS WAAR VARKENS LOPEN. EDUCATIE

'Erg gemakkelijk'

"Wij hebben vier percelen van elk ruim een hectare met vaste omheining. Dat is gladdraad. Voor de rest rasteren we stukken tijdelijk af. We gebruiken stroomdraadjes met prikpaaltjes en weidenetten. Die netten zijn een drama. Als je ze opruimt, komen ze steeds in de knoop. En wil je ze weer neerzetten, dan ben je veel tijd kwijt om ze uit de knoop te krijgen. De lammeren komen er ook geregeld met de kop in vast te zitten.

Een paar maanden geleden hebben we het nieuwe Smartfence-systeem gekocht. Het bevalt goed. Je zet eerst een plastic paaltje in de grond en dan rol je het af. De draden rollen van vier haspeltjes af en om de zoveel meter prik je een nieuw paaltje in de grond. De draden staan altijd strak, zitten nooit in de knoop en je neemt het systeem gemakkelijk mee. Dat is handig, want het staat er steeds maar een paar weken.

Het enige nadeel is dat dit systeem vrij duur is en je er wel een aantal van nodig hebt om een hectare af te zetten. Maar de prijs weten we niet meer precies.

Hoe lang Smartfence meegaat, weten we nog niet. Het zal wel ongeveer even lang zijn als weidenetten en die beginnen na vier à vijf jaar een beetje te slijten.

Het gladdraadsysteem bevalt ons helemaal super. Daar hebben we geen omkijken naar. Het ziet er ook mooi uit. Er staat toch een hele omheining, maar die valt niet op. We hebben wel al drie keer blikseminslag gehad en dat kostte ons drie keer het schrikdraadapparaat."